

MINIPROJEKTY

MŁODYCH OBYWATELEK I OBYWATELI

2019 / 2020

JA - MŁODY OBYWATEL to projekt realizowany przez **Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Pomocy Q Zmianom** od ponad 10 lat.

Stworzony przez nas program odpowiada na niską aktywność obywatelską młodych ludzi, coraz bardziej pogłębiającą się alienację społeczną, nieznaną własnych sąsiadów i otoczenia, a także skupienie na indywidualnych sukcesach szkolnych i niechęć do współpracy grupowej.

Projekt składa się z 12 godzin warsztatów dla każdej z klas.

Młodzież z klas VI i VII poprzez aktywne, zabawowe metody i dyskusje zdobywa wiedzę obywatelską: o prawach i obowiązkach obywateli, o konstytucji, prawach dziecka, o życiu we wspólnotach i naturalnej ludzkiej potrzebie bycia w grupie i współdziałania. Uczestnicy warsztatów uczą się dzielić zadaniami, kreować i wybierać najlepsze pomysły oraz rozwiązywać powstające przy tym konflikty samodzielnie.

Nauczyciele zaangażowani w projekt uczestniczą w przygotowanym dla nich 6-godzinnym szkoleniu na temat pracy metodą projektu, a następnie realizują wraz z chętnymi podopiecznymi miniprojekty obywatelskie.

Metoda projektu to jedna z naszych ulubionych metod pracy: jest nastawiona na proces i to, czego młodzież może się nauczyć podczas jego realizacji. Pomaga integrować się klasie, budować pozytywne relacje, uczy **odpowiedzialności, samodzielności i współpracy**. Pozwala uczestnikom odkryć swoje mocne strony i wykazać się w pożytecznym działaniu także osobom, które z różnych powodów nie są na co dzień klasowymi gwiazdami czy prymusami w nauce. Podczas realizacji projektu mogą wykorzystać swoją energię, kreatywność, nietypowe zainteresowania i zdolności.

Każda edycja projektu kończy się uroczystym podsumowaniem - Minikonferencją Młodych Obywateli Warszawy, która w tym roku odbyła się w formie online. Podczas uroczystości grupy projektowe prezentują swoje dokonania i dzielą się wrażeniami z ich realizacji, a następnie otrzymują dyplomy i nagrody za swój wysiłek i chęć bezinteresownego działania na rzecz innych.

W tegorocznej edycji projektu wzięło udział 5 szkół podstawowych z Warszawy:

- * Szkoła Podstawowa nr 190 im. Orła Białego
- * Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa nr 1
- * Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Juliusza Verne'a
- * Szkoła Podstawowa nr 289 im. Henryka Sienkiewicza
- * Szkoła Podstawowa nr 395 im. Rotmistrza Witolda Pileckiego

W warsztatach obywatelskich wzięło udział 8 klas, w sumie 146 uczniów i uczennic.

Współpracowaliśmy też z 9 opiekunami klas.

W marcu 2020 z powodu epidemii zostały zamknięte wszystkie placówki edukacyjne, a lekcje i spotkania projektowe zostały przeniesione do Internetu. Do realizacji miniprojektów obywatelskich w formie online zgłosiły się 3 szkoły:

- * Szkoła Podstawowa nr 190 im. Orła Białego
- * Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa nr 1
- * Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Juliusza Verne'a

5 klas VI i VII zrealizowało w sumie 7 miniprojektów.

Brawa i gratulacje dla wszystkich osób, które podjęły to wyzwanie!

Tytuł projektu: **RAZEM NA ODLEGŁOŚĆ**

Organizatorzy: **Szkoła Podstawowa nr 190, klasa VI c**

Opieka nad projektem: **Małgorzata Szyłko**

Osoby zaangażowane:

Igor Buława

Bogna Boguszewska

Greta Zalewska

Filip Stacewicz

Jan Szpyrka

Marianna Flisiak

Igor Kuleszko

Linki: www.instagram.com/razemnaodleglosc

Jak można wspomóc innych podczas kwarantanny?

Grupa osób ze Szkoły Podstawowej nr 190 wpadła na świetny pomysł zorganizowania akcji „Razem na odległość”. W oknach swoich domów wywieszali własnoręcznie wykonane plakaty z pocieszającymi hasłami skierowanymi do swoich sąsiadów. W ten sposób chcieli okazać im wsparcie w tych trudnych chwilach.

Swoje pomysły dokumentowali na profilu instagramowym, aby dotarły nie tylko do sąsiadów, ale i społeczności internetowej.

Piszą o sobie tak:

„Głównymi zasadami naszej pracy były: terminowość, rzetelność i chęć. Postawiliśmy sobie następujące cele: wywołanie uśmiechu na twarzach przechodniów i danie im nadziei na lepsze jutro, a także pokazanie wspólnoty mimo izolacji. Projekt realizowaliśmy przez dwa miesiące, jednak plakaty nadal można spotkać na naszych balkonach, oknach i ogrodzeniach. Kiedy wrócimy do szkoły, opiszemy te działania w gazetce szkolnej”.

Lubi to **barbik_zu** i 7 innych użytkowników
razemnaodleglosc Bogna dba o to, by KAŻDY zrozumiał nasz przekaz 🙌🙌🙌 miłego dnia Kochani 🌟

Lubi to **igoreczek123** i 8 innych użytkowników
razemnaodleglosc Przechadzasz się leśną ścieżką, by zażyć świeżego powietrza, a tu taaaaka niespodzianka 🌲🌲🌲 dzięki naszemu wspaniałemu Filipowi, dzień staje się lepszy!!!
DZIĘKUJEMY 😊🙌

Tytuł projektu: Tutoring rówieśniczy w czasach pandemii

**Organizatorzy: Niepubliczna Szkoła Podstawowa im.
Juliusza Verne'a, klasa VII a**

Opieka nad projektem: Joanna Dobkowska

Osoby zaangażowane:

Julia Mościcka

Karolina Maćkowiak

Sara Narojczyk

Basia Świętochowska

Hania Dymnicka

Tosia Michalska

„Nie lubię widzieć, że ktoś ma problemy a inni się z niego śmieją, wolę pomagać niż poniżać.” - mówi o sobie jedna z twórczyń miniprojektu klasy VII a z Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. Juliusza Verne’a.

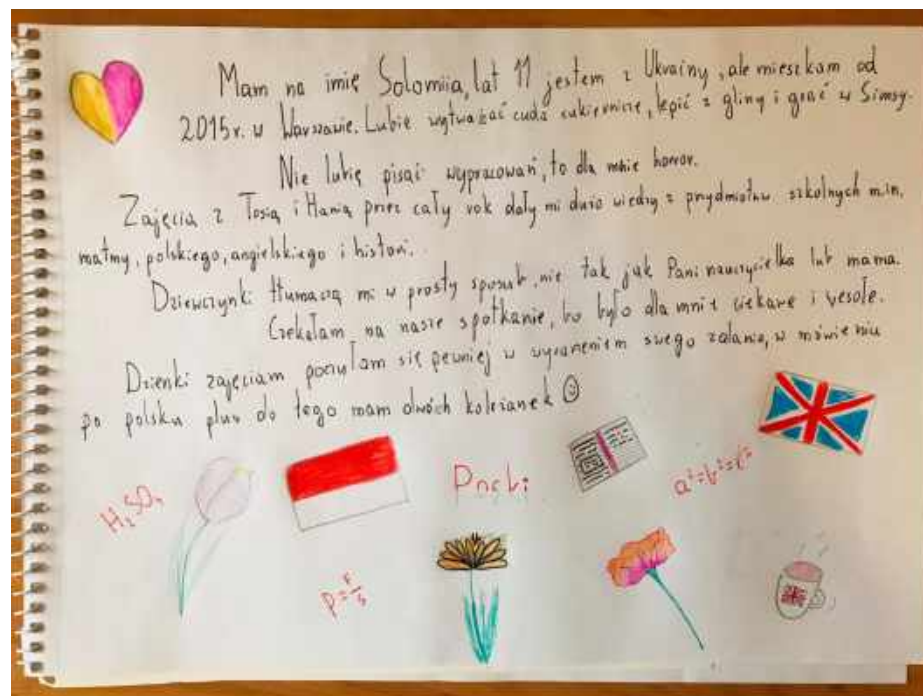
„Zawsze myślałam, że uczenie innych jest ważne, ponieważ obie strony uczą się czegoś nowego.” - dodaje jej koleżanka.

Grupa uczennic w ramach swojego miniprojektu obywatelskiego podjęła się pomocy w nauce online dzieciom, które wraz z rodzinami zamieszkały w Polsce niedawno, chroniąc się przed wojną i totalitaryzmem. Są uczniami polskich szkół, a ponieważ nie znają jeszcze biegle języka polskiego, potrzebują wsparcia przy pracach domowych czy zrozumieniu niektórych poleceń.

Dziewczyny opowiadają o swoich działaniach tak:

„Zajęcia prowadziłyśmy przez Zooma oraz Skype. Ja wybrałam opcję Skype, zajęcia odbywały się raz w tygodniu przez wybrany przez nas wspólnie dzień. Miłyśmy specjalny grafik, w którym każdy się wpisywał.”

Dzieci objęte projektem znacznie poprawiły swoje wyniki w nauce, a ich tutorki otrzymały podziękowania i gratulacje od nauczycieli oraz samych zainteresowanych :)

Tytuł projektu: **POCIESZACZE**

Organizatorzy: **Szkoła Podstawowa nr 190, klasa VI a**

Opieka nad projektem: **Iwona Kacprzak**

Osoby zaangażowane:

Magda Bartos

Julita Karpiuk

Zuzanna Kępa

Mateusz Maciejowski

Bartek Góral

Bartek Giera

Karol Wiliński

Aleksander Betlejewski

Nadia Ostaszewska

Grupa projektowa z klasy VI a postanowiła stworzyć instalację artystyczną skierowaną do przechodniów, uczniów klas I-III i osób biorących udział w egzaminach końcowych w Szkole Podstawowej nr 190 im. Orła Białego w Warszawie. Zainspirowała ich do tego piosenka „Uśmiechnij się - jutro będzie lepiej!”. Z takim przekazem zilustrowanym kolorowymi, własnoręcznie namalowanymi obrazami wyszli na ulicę.

Piszą o sobie tak:

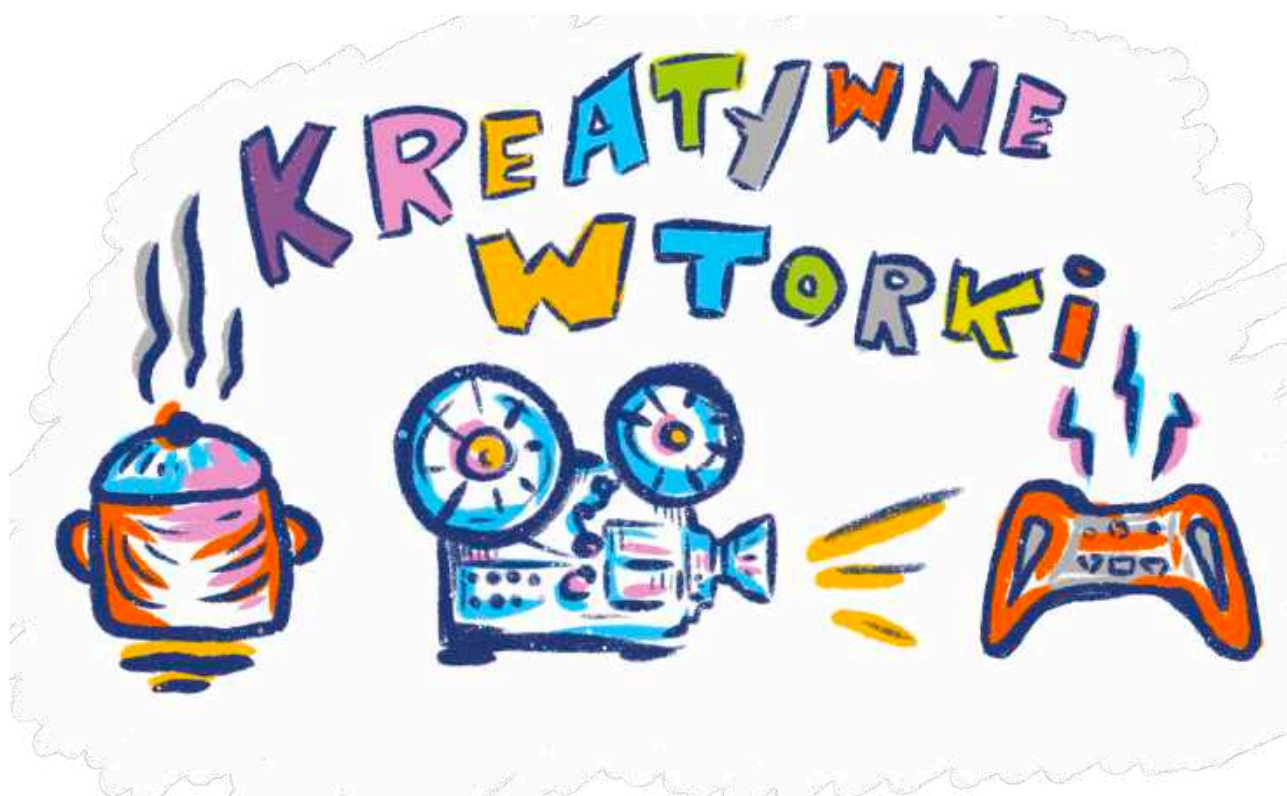
„Od samego początku mieliśmy dużo pomysłów i spotykaliśmy się regularnie w grupie projektowej w naszej szkole. Sytuacja jednak zmieniła się, gdy na świecie wybuchła pandemia wywołana przez wirusa SARS-COVID-19, a my zostaliśmy w domach. Wówczas nasza aktywność przeniosła się na spotkania online, ale ku naszej radości w połowie czerwca mogliśmy spotkać się razem na terenie szkoły i zamieniać nasze pomysły w realne działania.

Spotykaliśmy się rotacyjnie, nie mogliśmy być w tym samym czasie wszyscy razem. Pracowaliśmy w różnych okolicznościach pogody i aktualnych możliwości - hol szkolnego korytarza czy plener były naszymi miejscami pracy, gdzie powstawały liczne „Pocieszacze” w formie plakatów.

Liczni przechodnie, w tym wiele starszych osób, zatrzymywało się i pytało nas co to za projekt. Byli bardzo zadowoleni, że działamy tak kreatywnie i z zaangażowaniem.

Przez jakiś czas ekspozycja wisiała na ogrodzeniu naszej szkoły, a od września mamy nadzieję, że wszyscy będą mogli ją podziwiać w szkole.”

Tytuł projektu: KREATYWNE WTORKI

**Organizatorzy: Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa nr 1,
klasa VI b**

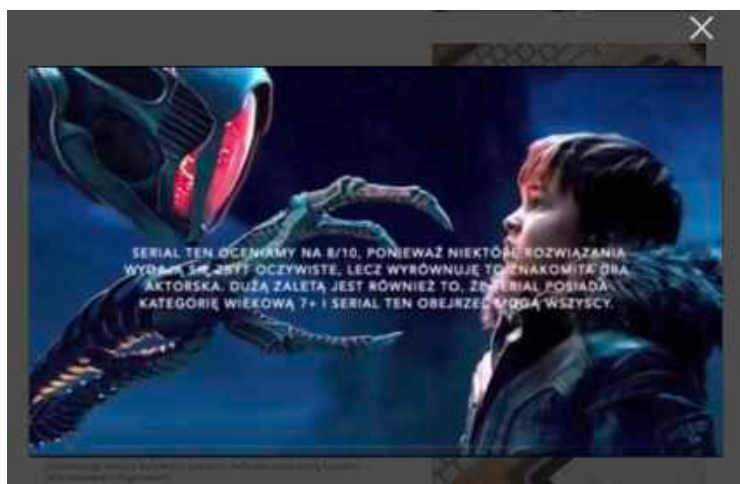
**Opieka nad projektem: Agnieszka Zawiślak, Magdalena
Misiak**

Osoby zaangażowane:

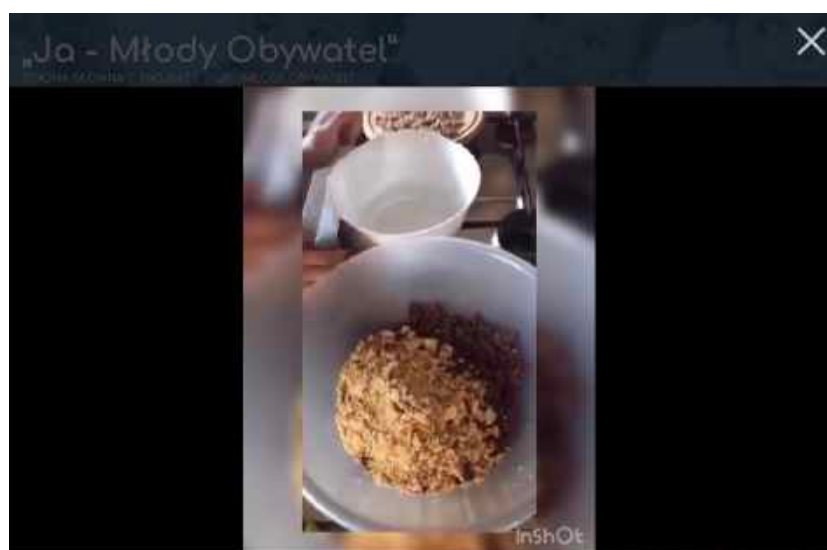
**Nikoletta Czarnocka, Gustaw Getka, Maja Jarzębowska,
Krzysztof Junczyk, Jan Kaczyński, Natalia Kolczyńska,
Marcin Kołodziejczak, Wiktoria Krasowska, Hubert Matz,
Bruno Michalski-Stępkowski, Lena Mojsak, Jagoda
Ostrowska, Pola Skrzyszowska, Kamil Sitkowski**

Linki: <https://szkola-dwujezyczna.edupage.org/a/ja-mlody-obywatel>

Dzieciakom z Dwujęzycznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Wesolej w niesieniu pomocy nie przeszkodziła nawet kwarantanna. Początkowo chcieli oni urządzić piknik, a zarobione na nim pieniądze ze sprzedaży np. wypieków przeznaczać na cele charytatywne. Myśleli również o zorganizowaniu akcji

sprzątania pobliskiego lasu. Te plany legły jednak w gruzach wraz z początkiem pandemii.

Zrezygnowali więc ze swoich początkowych pomysłów i tak narodziło się coś zupełnie innego, ale równie fajnego. Na Facebooku swojej szkoły zaczęli publikować filmiki o tym jak spędzać czas podczas kwarantanny. Dzielili się swoimi sposobami na nudę oraz przepisami kulinarnymi. Organizowali czytanie wierszy, a także pomagali rozwijać umiejętności w grach. Ich praca szybko zaczęła przynosić pierwsze efekty. Mieli coraz więcej wyświetleń a na swojej stronie zgromadzili spore grono odbiorców, którym z pewnością umilił ten trudny okres.

Tytuł projektu:

RYMOWANKI - WIERSZOWANKI

**Organizatorzy: Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa nr 1,
klasa VI b**

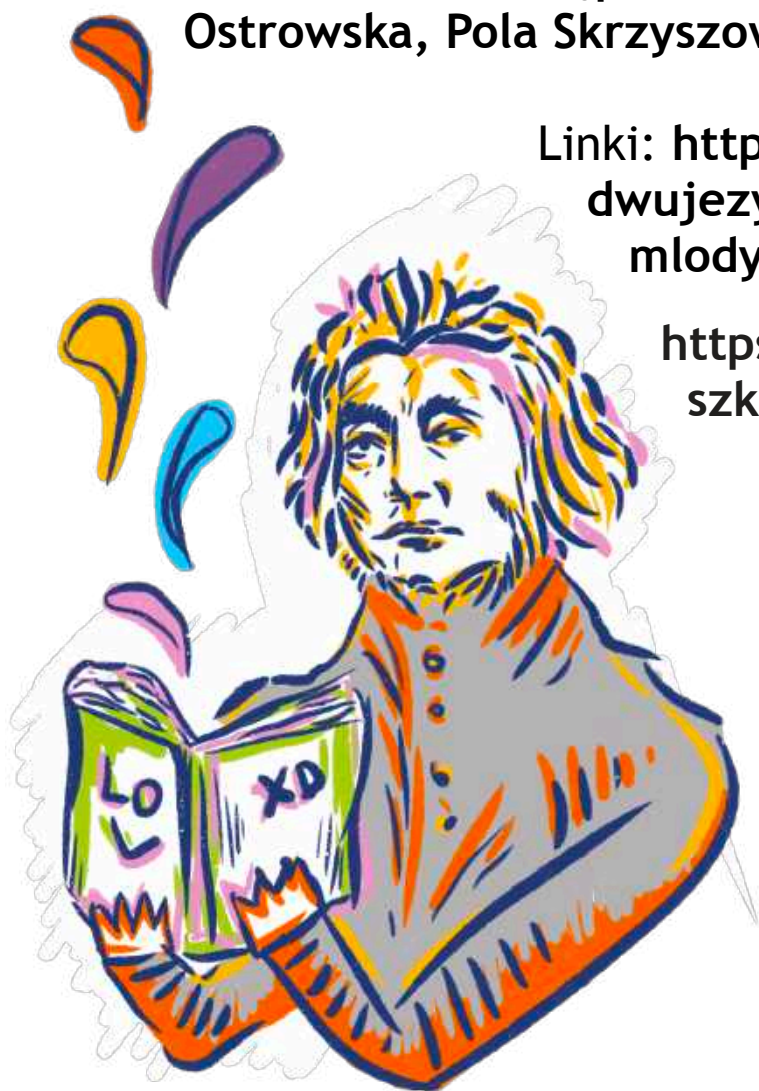
**Opieka nad projektem: Magdalena Misiak, Agnieszka
Zawiślak**

Osoby zaangażowane:

**Nikoletta Czarnocka, Gustaw Getka, Maja Jarzębowska,
Krzysztof Junczyk, Jan Kaczyński, Natalia Kolczyńska,
Marcin Kołodziejczak, Wiktoria Krasowska, Hubert Matz,
Bruno Michalski-Stępkowski, Lena Mojsak, Jagoda
Ostrowska, Pola Skrzyszowska, Kamil Sitkowski**

**Linki: [https://szkola-
dwujezyczna.edupage.org/a/ja-
mlody-obywatel](https://szkola-dwujezyczna.edupage.org/a/ja-mlody-obywatel)**

**[https://www.facebook.com/
szkolawesoladsp1/](https://www.facebook.com/szkolawesoladsp1/)**

Klasa 6 b w ramach projektu „Ja-Młody Obywatel” wymyśliła też drugie działanie: prezentację wierszy wybitnych polskich twórców opatrzoną tytułem „Wierszowanki-Nagrywanki”.

Celem projektu było promowanie twórczości polskich poetów, przedstawienie wierszy będących lekturami szkolnymi tym, którzy jeszcze ich nie poznali, a także ćwiczenie umiejętności recytacji i tworzenia materiałów audio-video.

W ramach projektu:

- „Odę do Młodości” Adama Mickiewicza przeczytał Gustaw Getka
- „Lis i jaskółka” Jana Brzechwy przeczytał Kamil Sitkowski
- „Panią Twardowską” Adama Mickiewicza przeczytał Bruno Michalski-Stępkowski.

Grupa projektowa spotykała się online raz w tygodniu, a pomiędzy spotkaniami uczniowie pracowali w podgrupach 2-3 - osobowych, przygotowując tematy i materiały filmowe do swoich dwóch projektów.

Wszystkie filmy można obejrzeć na facebookowym fanpejdżu i stronie internetowej szkoły.

Twórcy mówią: „Nauczyło nas to samodzielnej pracy, a odbiorcy przypomnieli sobie wiersze.”

Tytuł projektu: PRZYGODA W HOGWARCIE

Organizatorzy: Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Juliusza Verne'a, klasa VII b

Opieka nad projektem: Wojciech Rutkiewicz

Osoby zaangażowane: Hania Sękowska, Natalia Jakubowska

Linki: https://docs.google.com/document/d/1_qE3f9XSv00luzwiJdlnW9Y4TUU5l2xjaHI-B9Trn7k/edit?usp=sharing

Twórczynie projektu mówią:

„Nasza klasa stworzyła grę, która polegała na wcielaniu się w postacie uczniów Hogwartu. Stworzyliśmy do tego serwer na Discordzie, gdzie omawialiśmy wszystkie szczegóły.

Na początku, gdy pojawił się pomysł stworzenia tej gry, od razu pomyślałyśmy nad przydziałem poszczególnych osób do danego domu. Mogłyśmy dać im wybrać, jednak była obawa, że wszyscy wybiorą ten sam dom. Z tego powodu trzeba było wymyślić inny sposób przydziału. Wybrałyśmy po cztery charakterystyczne cechy charakteru z każdego domu. Na Messengerze wysłałyśmy te cechy w losowej kolejności do każdej osoby i napisałyśmy: Jaki jesteś? - wybierz pięć cech. Na podstawie tych wyborów z łatwością przydzieliłyśmy każdego do domu.”

Za inicjatywą dwóch pomysłówych nastolatek poszła cała klasa. W czasie izolacji, gdy nie mogli spotykać się na żywo, umawiali się na wspólne granie w szkołę magii za pomocą stworzonych przez Hanię i Natalię narzędzi. Każdy mógł stworzyć swoją różdżkę i wymyślić przygody, które przydarzą się uczestnikom gry. To świetny sposób na oderwanie się od przykrych realiów pandemii i bycie razem z zachowaniem dystansu.

Gatunki drewna	Opis	kolor	przeznaczenie
dąb	drewno średniej twardości, podstawowy materiał do tworzenia magicznych przedmiotów		tworzy się z niego różdżki dla początkujących lub osób którym różdżki często się łamią
ciemny dąb	drewno średniej twardości, jest ciemniejsze od zwykłego dębu		tworzy się z niego różdżki dla początkujących lub osób którym różdżki często się łamią
czerwony dąb	drewno średniej twardości, ma czerwonią barwę		tworzy się z niego różdżki dla początkujących lub osób którym różdżki często się łamią
brzoza	drewno średniej twardości, dość elastyczne, zwykli mają wykwintne zdobienia		różdżki z tego materiału nie są zbyt przywiązane do swojego właściciela, ale są idealne do magicznych pojedynków
jesion	drewno twarde i trudne do rzeźbienia ze względu na dużą wytrzymałość		jest to dość popularny surowiec do tworzenia różdżek
jodła	głębka i dość wytrzymała, różdżki powstałe z jodły są niezwykle eleganckie		różdżki z jodły są trudne do użyczenia, gdy przywiązani się do swojego właściciela świetnie nadają się do rozważnych zleceń i urzędów
cedr	miękkie drewno, ma bardzo ładny zapach		różdżka z tego materiału jest dla osób zaawansowanych, wymaga częstego polerowania, dzięki któremu jest zdolna robić silne uroków

Slytherin

Atrybut: wąż
Członkowie cechują się ambicją i sprytem. Wpisanie byłych członków Slytherinu zrobiło wielką karierę jako czarodzieje.

Gryffindor

Atrybut: lew
Członkowie są nieustraszeni i odważni. Gryffindorzy wykładają się przy tym wszystkim do samego końca.

Hufflepuff

Atrybut: borsuk
Członkowie Hufflepuffu są pracowici i uprzejmi, aczkolwiek mogą się zrywać na osobę, która ich obrazi.

Ravenclaw

Atrybut: kruk
Członkowie mogą pochwalić się inteligencją i oryginalnością. Są dość skrytymi ludźmi.

Tytuł projektu: **SKARPETKOWA TV**

Organizatorzy: **Szkoła Podstawowa nr 190, klasa VI c**

Opieka nad projektem: **Małgorzata Szyłko**

Osoby zaangażowane:

Igor Buława

Bogna Boguszewska

Greta Zalewska

Filip Stacewicz

Jan Szpyrka

Marianna Flisiak

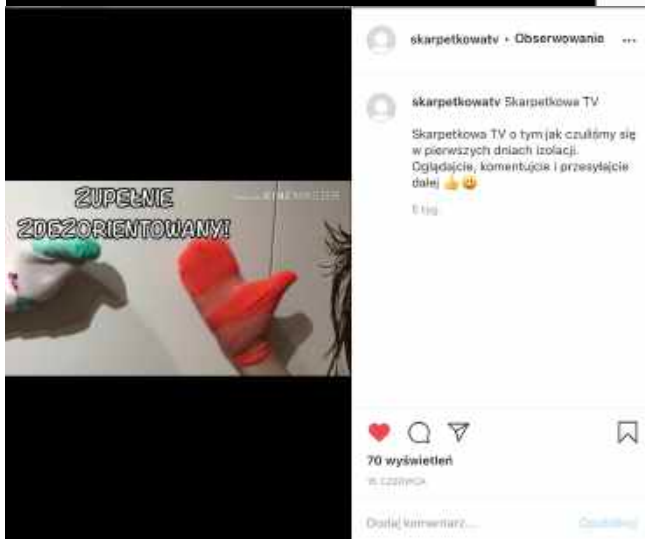
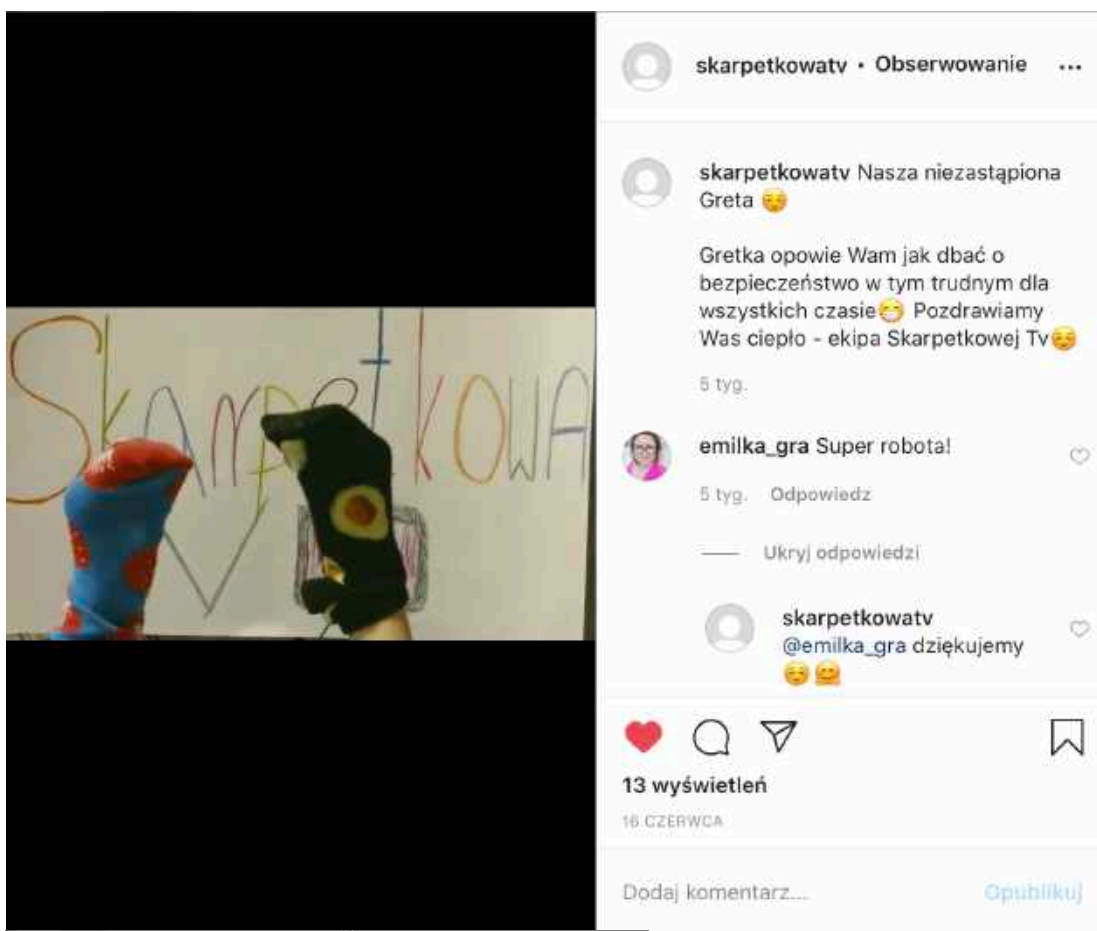
Igor Kuleszko

Linki: www.instagram.com/skarpetkowitz

Grupa projektowa z klasy VI c ze Szkoły Podstawowej nr 190 wymyśliła kolejny miniprojekt! Dla umilenia czasu swoim znajomym zorganizowali internetowy teatrzyk skarpetkowy. Na swoim koncercie na Instagramie o nazwie „Skarpetkowa Tv” umieszczali filmiki, w których za pomocą skarpetkowych maskotek poruszali ważne tematy związane z pandemią, środkami ostrożności, a także swoimi własnymi przemyśleniami i odczuciami odnośnie sytuacji społecznej izolacji.

W ten sposób, dzięki połączeniu pracy, kreatywności oraz dobrej zabawy, pomogli oraz urozmaicili dłużący się czas podczas kwarantanny swoim najbliższym oraz widzom Skarpetkowej TV w Internecie.

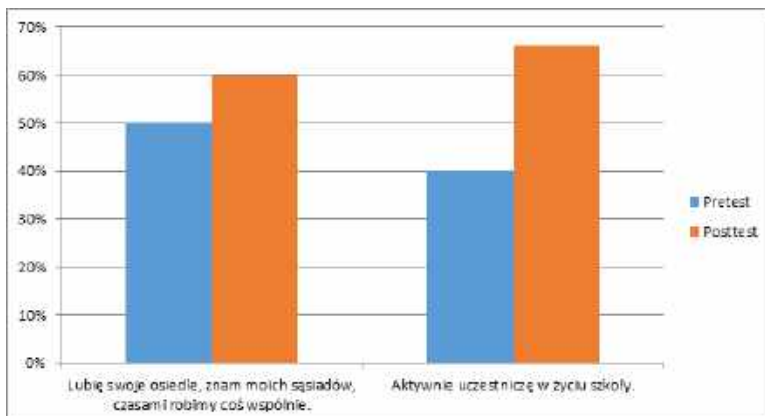

EWALUACJA

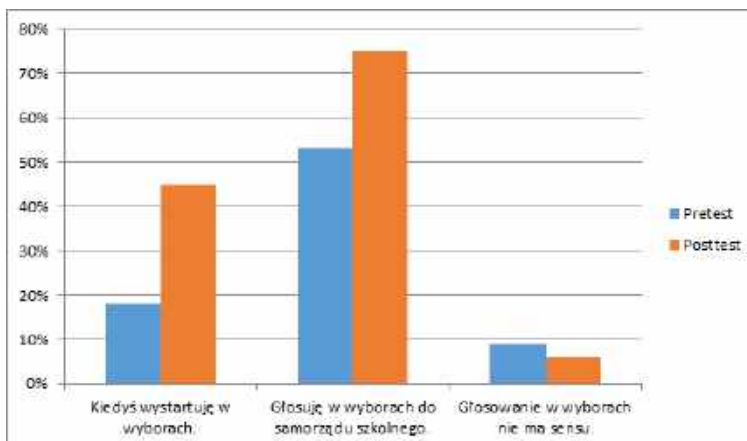
W ramach projektu „Ja- Młody Obywatel” prowadzimy badania na temat aktywności młodzieży i jej postaw prospołecznych. Wszyscy uczestnicy przed rozpoczęciem i po zakończeniu projektu wypełniają kwestionariusz, w którym wybierają stwierdzenia, z którymi się zgadzają.

Co roku po zakończeniu projektu obserwujemy wzrost zaangażowania, świadomości obywatelskiej i chęci współpracy u młodych uczestników naszego projektu.

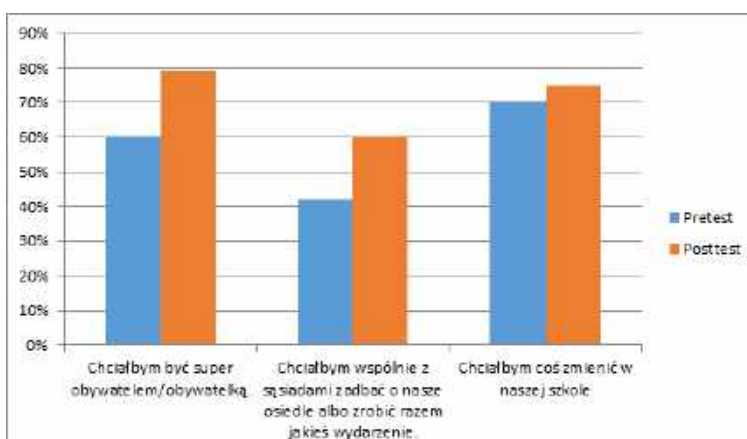
W tym roku szkolnym wyniki badania prezentowały się następująco:

W wyniku zainteresowania otoczeniem i sprawami lokalnymi, o których mówiliśmy na warsztatach, uczestnicy cieplej myślą o swoich sąsiadach, osiedlu, mieście, a także wyrażają chęć działania na rzecz społeczności szkolnej.

Dzięki warsztatom obywatelskim młodzież bardziej docenia znaczenie wyborów, głosowania w nich i kandydowania do Samorządu Szkolnego.

Uczestnicy projektu wyrażają chęć zaangażowania się w sprawy społeczne, bycia przykładem dla innych, dbania o otoczenie i realizowania swoich pomysłów wraz z grupą rówieśników.

Poniższa publikacja jest efektem projektu „Ja - Młody Obywatel”, który odbył się w roku szkolnym 2019/2020, a jej wydanie było możliwe dzięki:

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

Miastu Stołecznemu Warszawa, które współfinansuje kolejną już edycję projektu.

Dziękujemy opiekunom naszych działań z Biura Edukacji za zaufanie, wsparcie i świetną współpracę na wszystkich etapach projektu.

www.edukacja.warszawa.pl

Fundacji Legii, która jest partnerem Stowarzyszenia Q Zmianom w tym i innych projektach.

Dziękujemy Fundacji Legii za bezpłatne użyczenie sali konferencyjnej na szkolenie oraz wsparcie finansowe publikacji, materiałów warsztatowych i nagród dla uczestników projektu.

www.fundacjalegii.org

Wawerskiej Szkole Realnej, która w ramach Pozarządownika Szkolnego zaangażowała się w tworzenie materiałów do publikacji.

www.realna.waw.pl

Teksty w publikacji:

Dorota Cieślik, Lena Michalska - Stępkowska

Ilustracje, grafika, skład publikacji:

Dorota Cieślik

Przygotowanie merytoryczne:

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Pomocy Q Zmianom

www.qzmianom.org

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Pomocy
Q Zmianom
Ul. Wileńska 13 lok. 41
03-409 Warszawa

www.qzmianom.org

